

İBRAHİM SURESİ 40. ÂYET (4)

(...dünden devam)

Doğubilimcilere göre Medine'ye yerleşmiş olan Yahudî kabileleri, İbrahim'in, İsmail'i Mekke'ye götürüp bıraktığını Araplara telkin etmek suretiyle Yahudilerle Arapların kardeş olduklarına, aynı kökten geldiklerine inandırarak onları kendilerine bağlamaya ve onlar arasında güven içinde yaşamaya çalışmışlardır.

Unutmamak gerekir ki, bu hikâye, orijinal Kur'ân vahyi değil, ibret için, bilinen bir kıssanın vahyen anlatımıdır. Bu tür anlatımlarda önemli olan, hikâyenin târihî vukuundan ziyâde, Hz. Peygamber zamanında yayılmış ve halkın olaya inanmış olmasıdır. İşte Kur'ân-ı Kerîm, onların inandığı bir olayı anlatarak onları ataları İbrahim'in tevhîd yoluna girmeğe çağırmıştır.

Eğer Kur'ân, İbrahim kıssasını, onların bildiğinden başka türlü anlatsa, meselâ Ka'be'yi İbrahim'in yapmadığını söyleseydi, çok büyük itirazlar olurdu. Hele bilhassa o zaman Medine ve civarında yaşayan Yahudiler de İbrahim'in Mekke'ye geldiğini söylüyorlardı. Bu hikâye böyle yerleşmiş, gerek Araplar, gerek Yahudiler o zaman bu inançta birleşmişlerdi. Esasen itikada dayanan bir mesele olmadığından Kur'ân, kıssayı onların bildiği şekilde anlatarak putperestleri, İbrahim'in tevhid yoluna çağırmıştır.

Kur'ân-ı Kerîm'deki kıssalar, hep o zaman halk arasında anlatılanlara uygun şekilde gelmiştir. Çünkü bunlar hatırlatma ve öğüt vermek için anlatılmaktadır. Onların bilmedikleri şeyler veya bildiklerinin tersine şeyler söylene, kabul etmezlerdi. İlâhî hikmet, bu kıssaların, onların bildikleri şekilde anlatımını uygun görmüş ve öyle anlatılmıştır ki insanlara etkili olsun. İnsanların bildikleri önemli olaylar, etkin şekilde anlatılırsa kalbi etkiler. Kur'ân'ın amacı da gönülleri etkilemektir.

Konu üzerindeki görüşlere işâret için bunları anlattık. Bizim kanâatimize göre olay, İslâm târihcilerinin anlattığı biçimde geçmiştir.
